

- neķe (in -ni-) *hladilnik* 1. |naprava za shranjevanje živil|: x'la'dilneķ se ja fr'dé:rbō 2. |priprava za hlajenje|: x'la'dilneķ pr' a:ūtē (☐ KILER) | ☐ +
- hladiti** ▶ x'la:dēt tudi x'la'dīt x'la'dīm na. (x'la:dē (in x'la:t') -t:e, x'la:d'mē; x'la:d' d'u tudi x'la'diū x'la'diā -ə, mn. x'la'di-lē ita.) 1. a *hladiti* |odajati, dajati *hlad*: x'la'dilniķ na x'la'di 'vje:č b h. koga *hladiti* koga |povzročati občutek *hlada*: 'vētər me x'la'di 2. h. kaj *hladiti* kaj |delati *hladno*, *mrzlo*: 'vīnə smē ū 'va:dē x'la'dilē | ☐ +
- ▶ **hladiti se** ▶ x'la:dēt (tudi x'la'dīt) se x'la'dīm se na. (⇒ HLADITI) *hladiti se*: ū 'šē:n'cē se x'la'dīmē | ☐ SSKJ, Plet.
- hlajenje** ▶ x'la'ja:nē (Bo tudi -e) -e s ⟨⟩ 1. nš, nov. *hlajenje* |< HLADITI|: x'la'ja:nē m'le:ka 'ma:rmē ša z'rixtat 2. *naprava za hlajenje v avtomobilu*: x'la'jamē ūžgē | ☐ +
- hlapec** ▶ x'la:pēc -pca m ziv. ⟨⟩ *hlapec* 1. |najet moški na kmetiji|: za x'la:pca bēš'ō: • za x'la:pca pa 'na:m • pr' "kō:čnikē ja 'bē:ū za x'la:pca • "mā:rkō x'la:pēc ja "ra:ka:ca ū g'nō:j za'kūo:pō 2. |kar se rabi kot opora, podstava, pomoč pri kakem delu|: x'la:pēc ja ū š'təntə ū'bēšan ((zdevalni) stol) • 1es. 'dō:gē 'diē:skē 'dā:š na n'mē 'kūo:ncē na x'la:pca, na d'rugmē jē pa ūš'ra:ūfēš ū 'vēr:šat | |za sezuvanje škornjev| ⇒ ZAJEC; 1es. ⇒ KNEHT | ☐ + [Plet.: »hlāpec, pca, m. [...] priprava, na kateri stoji človek, ki žito v kozolec zлага, Šavska dol.« – Tominšek 1903: 12: im. ed. »hlāpъcъ«]
- hlapeti** ▶ - 3. os. ed. x'la'pi na. ⟨-; x'la'pīe:ū x'la'pē:ā -ə) nov., redk. *hlapeti* |spremi-ŋjati se iz tekočega stanja|: bēn'cīn 'nā:gā x'la'pi | ☐ +
- hlastati** ipd. ⇒ ŠAVSATI ipd.
- hleb** ▶ x'līe:p -ba (in x'lē:-) m ⟨⟩ 1. star. a *hlebec* |krogelnemu odseku podobno oblikovan kruh|: 'ce:ū x'lē:p k'ruxa pējē: • d'vā: x'līe:ba k'ruxa b |kar je podobno hlebcu|: x'līe:p 'sē:ra 2. nš, zastar. *kruh sploh*: nē'kē:r 'nīšə 'mē:lē 'ta:jga x'lē:ba kēkṛ pr' "x'ra:s'nēķē ū "š'mā:rt'nē | ☐ k 1 ⇒ HLEBEC; k 2 ⇒ KRUH | ☐ +
- hlebec** ▶ x'lē:bēc -pca (in x'lē:-) m ⟨im. mn. x'lē:pcē) a *hlebec* |krogelnemu odseku podobno oblikovan kruh|: 'šē:st x'lē:pcu sēm s'pīe:kā • x'lē:bēc k'ruxa b |kar je podobno hlebcu|: d'vā: x'lē:pca 'sē:ra sṃ dē'bīā na 'za:drugē | ☐ HLEB | ☐ +
- hlev** ▶ x'lē:ū -va (in x'lē:-) m ⟨im. mn. x'lē:vē) (*goveji*, tudi *svinjski*) *hlev*: 'pe:ma ū x'lē:ū • a sē x'lē:ū žē zak'liē:n'u? • nat x'lē:vē žē'vi • ū'rā:te ūt x'lē:va (*hlevska vrata*) • slabš. **biti ko v hlevu** *biti neurejeno, umazano*: 'pa:r_nas ja ū š'pa:jzē 'tā:kē kē ū x'lē:vē (☐ ⇒ biti ko v SVINJAKU (= ŠTALI)) • čustv. **iti iz hleva iti v zakol, iti v prodajo**: f'rīza bō š'ā: s x'lē:va | |konjski hlev| ⇒ ŠTALA; |svinjski hlev| ⇒ SVINJAK | ☐ +
- hlevski** ▶ x'lē:ūs'kē [x'lē:ūska -ə (| in x'lē:-) prid. (rod. ed. m. sp. x'lē:ūs'kēga) *hlevski*: x'lē:ūs'kē ū'rā:te • x'lē:ūska "mīca (*Mica, ki je stanovala nad Žehljevim hlevom v Šmartnu ob Dreti*) | ☐ SSKJ, SP 1962
- hliniti se** ▶ x'līngt (nov. -n't') se -ēm se na. ⟨x'līng (in x'līn') -n'te; x'līn'ū x'līnā -ə, mn. x'līn'lē ita.) Vo redk. *cmeriti se* |lahno jokati s tožečim glasom|: 'kā: se ūš x'līn'ū?! 'sē: te 'ni 'ta:k ū'dā:ru! | ☐ ⇒ CMERITI SE | ☐ + ≠
- hlobiti** ▶ x'lō:bēt -ēm na. ⟨x'lō:bē (in x'lō:p) x'lō:pte; x'lō:b'ū -bā -ə) čustv. 1. h. kaj *rezati kaj na debele kose*: 'nīe: sa'ā:me 'ta:k na dē'bē:ā x'lō:bēt 2. h. koga *tepsti koga, pretepati koga*: 'bā:ba ga ja x'lō:bā kē ū'dīča, pa ūt'rūo:cē 'tut' | ☐ k 1 ⇒ REZATI; k 2 ⇒ TEPSTI | ☐
- hlod** ⇒ PLATANICA
- hmalu** ▶ x'mā:ā prisl. ⟨⟩ *kmalu* 1. |izraža, da se dejanje zgodi v kratkem času|: 'nē, pa ja 're:z b'ā 'ta:k, da smē b'lē x'mā:ā spōšīe:nē • 'se: bō 'ta:k x'mā:ā 'kūo:nc 'va:js'ke • pa x'mā:ā kē: 'pišē • x'mā:ā p'ridē da'mō (☐ ob CAJTU) 2. s pogojnīm naklonom |izraža, da je bilo dejanje blizu uresničenja|: x'mā:ā bē ga pē'va:z'ū • ⇒ letel sem (tako hitro), da bi hmalu dušo izpustil | ☐ k 2 ni dosti menjkalo, pa ... (MENJKATI), SKOR | ☐ (+ *kmalu*) [Tominšek 1903: 26: »z lépga, s cěl̄ga i. t. d.; le „hmāl̄“ = kmalu se pravi še vedno.«]
- hmel** ▶ x'mē:ū [-ā (in x'mē:-; [in x'mīe:-) m ⟨⟩ a nš *hmelj* |rastlina|: pr' "pā:rkīnē ū "pus'tēmē "pūo:lē sē 'tud' 'mē:lē x'mē:ū • na 'va:rxē ja 'bē:ū x'mē:ū 'bēl 'diē:b'ō - sē b'lē s'tūo:ržē a pa 'ō:ce, uc_()pō:t pa mēšice, smē 'rīe:klē • pr' "gra'gō:rnē sē x'mē:ū 'vən 'va:rglē (opustili so hmeljski nasad) • š'tā:ngā za x'mē:ū (*hmeljevka*; ☐ HMELOVKA) • 'ži-čēnca za x'mē:ū • 'diūjē x'mē:ū (*podiv-*